

Concursul Național de Chimie „Petru Poni”
Slobozia, Ialomița, 09-12 mai 2024
Etapa națională

Proba practică, clasa a X-a

- Pentru rezolvarea cerințelor veți utiliza Tabelul Periodic care se găsește la sfârșitul subiectului. Veți folosi mase atomice rotunjite.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiect I – Analiza elementală a compușilor organici

39 puncte

Pentru a determina compoziția procentuală de masă a elementelor chimice dintr-un compus organic se realizează analiza elementală cantitativă prin combustia acestora într-un aparat care ne oferă informații cu privire la procente masice de carbon, hidrogen, azot și sulf. Trei substanțe organice notate cu literele X, Y și Z au fost supuse analizei elementale și s-au înregistrat următoarele rezultate:

Substanța	% carbon	% hidrogen	% azot	% sulf
X	39,130	8,695	0	0
Y	60,000	13,333	0	0
Z	40,000	6,666	0	0

Citiți cu atenție următoarele afirmații:

- prin adiția apei la al doilea termen din seria omoloagă a alchenelor se obține compusul Y
- prin acțiunea bacteriilor *micodermaaceti* existente în aer asupra vinului se obține compusul Z
- prin nitrarea totală a compusului X se obține un compus care prin amestecare cu *kieselgur* formează un material explozibil
- între masele molare ale acestora se respectă relațiile:

$$M_Y = M_Z$$
$$2M_Y - M_X = 28$$

Completați în **Tabelul 1** de pe foaia de concurs:

1. Procentele masice ale oxigenului pentru fiecare compus organic analizat.
2. Formulele brute pentru cei trei compuși organici notați cu literele X, Y și Z.
3. Formulele moleculare ale celor trei substanțe notate cu literele X, Y și Z.
4. Formulele structurale plane ale celor trei substanțe notate cu literele X, Y și Z.
5. Denumirile I.U.P.A.C. pentru substanțe notate cu literele X, Y și Z.
6. Denumirile uzuale/tehnice pentru substanțe notate cu literele X, Y și Z.

Pe masa de lucru aveți trei eprubete, numerotate 1, 2 și 3 care conțin substanțele notate cu literele X, Y și Z determinate în **Partea I**, introduse într-o ordine aleatoare.

Folosiți eprubetele din stativ pentru a realiza următoarele experimente și notați în **Tabelul 2** de pe foaia de concurs:

1. **Culoarea** substanțelor din eprubetele notate cu 1, 2 și 3.
2. **Mirosul** substanțelor din eprubetele 1, 2 și 3, identificat prin mișcări circulare ale mâinii pentru a îndrepta vaporii substanțelor spre nas.
3. Observațiile următorului experiment: **Solubilitatea în apă**
Într-o eprubetă introduceți 1 - 2 mL din substanța lichidă aflată în eprubeta 1 și adăugați un volum egal de apă distilată. Repetați acest experiment pentru probele din eprubetele 2 și 3.
4. Observațiile următorului experiment: **Culoarea obținută în reacția cu $K_2Cr_2O_7$ acidulat cu H_2SO_4**
Într-o eprubetă introduceți 1 - 2 mL din substanța lichidă aflată în eprubeta 1 și adăugați aproximativ 1 mL soluție de $K_2Cr_2O_7$ acidulată cu H_2SO_4 . Repetați acest experiment pentru probele din eprubetele 2 și 3.
5. Observațiile următorului experiment: **Reacția cu $NaHCO_3$**
Într-o eprubetă introduceți un vârf de spatulă $NaHCO_3$ solid și adăugați 1-2 mL din substanța lichidă aflată în eprubeta 1. Repetați acest experiment pentru probele 2 și 3.
6. **Ecuatia reacției chimice cu $NaHCO_3$ pentru substanțele care au reacționat cu acesta.**
7. Denumirile I.U.P.A.C. pentru substanțele aflate în eprubetele 1, 2 și 3, identificate în experimentele efectuate.

Subiecte elaborate de:

Prof. dr. Ion Ion, Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București

Prof. Palela Rădița, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Buzău

Prof. Dinu Serenella Liliana, Inspectoratul Școlar Județean Buzău

Prof. Nedelcu Rodica, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu”, Pitești

Prof. Badea Gabriela, Inspectoratul Școlar Județean Olt

Prof. Vișan Florina, Liceul Teoretic Băneasa

Prof. Radu Margareta, Colegiul Național „Vasile Lucaciu”, Baia Mare

Prof. Pop Corina, Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”, Cluj Napoca

Prof. Ignat Iuliana, Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius” Brăila

Prof. Stalidi Alina Nicoleta, Inspectoratul Școlar Județean Ialomița

Prof. Breazu Nadia, Liceul Tehnologic Motru, Gorj

TABEL 1

	X	Y	Z
Procentul masic de oxigen (%)			
Formula brută			
Formula moleculară			
Formula structurală plană			
Denumirea I.U.P.A.C.			
Denumirea uzuală			

TABEL 2

	1	2	3
Culoarea			
Mirosul			
Solubilitatea în apă			
Culoarea obținută în reacția cu $K_2Cr_2O_7$ acidulată cu H_2SO_4			
Observația în urma reacției cu $NaHCO_3$			
Ecuția/ecuațiile reacțiilor chimice cu $NaHCO_3$			
Denumirea I.U.P.A.C.			

Anexă: TABELUL PERIODIC AL ELEMENTELOR

18	8A	2	He	4.003	10	Ne	20.18	18	Ar	39.95	36	Kr	83.80	54	Xe	131.3	86	Rn	(222)	118	Og	(294)
		17	F	19.00	9	O	16.00	16	S	32.07	34	Se	78.97	52	Te	127.6	84	Po	(209)	116	Lv	(293)
		16	N	14.01	8	N	14.01	15	P	30.97	33	As	74.92	51	Sb	121.8	83	Bi	209.0	115	Mc	(289)
		15	C	12.01	7	C	12.01	14	Si	28.09	32	Ge	72.61	50	Sn	118.7	82	Pb	207.2	114	Fl	(289)
		14	B	10.81	6	B	10.81	13	Al	26.98	31	Ga	69.72	49	In	114.8	81	Tl	204.4	113	Nh	(286)
		13	Li	6.941	5	Li	6.941	12	Mg	24.31	30	Zn	65.39	48	Cd	112.4	80	Hg	200.6	112	Cn	(285)
		12	Be	9.012	4	Be	9.012	11	Al	26.98	29	Cu	63.55	47	Ag	107.9	79	Au	197.0	111	Rg	(272)
		11	Na	22.99	3	Na	22.99	10	Si	28.09	28	Ni	58.69	46	Pd	106.4	78	Pt	195.1	110	Ds	(281)
		10	Mg	24.31	2	Mg	24.31	9	P	30.97	27	Co	58.93	45	Rh	102.9	77	Ir	192.2	109	Mt	(266)
		9	Al	26.98	1	Al	26.98	8	S	32.07	26	Fe	55.85	44	Ru	101.1	76	Os	190.2	108	Hs	(265)
		8	Si	28.09	13	Si	28.09	7	Cl	35.45	25	Mn	54.94	43	Tc	(98)	75	Re	186.2	107	Bh	(262)
		7	P	30.97	12	P	30.97	6	Ar	39.95	24	Cr	52.00	42	Mo	95.95	74	W	183.8	106	Sg	(263)
		6	S	32.07	11	S	32.07	5	K	39.10	23	V	50.94	41	Nb	92.91	73	Ta	180.9	105	Db	(262)
		5	Cl	35.45	10	Cl	35.45	4	Ca	40.08	22	Ti	47.88	40	Zr	91.22	72	Hf	178.5	104	Rf	(261)
		4	Ar	39.95	9	Ar	39.95	3	K	39.10	21	Sc	44.96	39	Y	88.91	71	La	138.9	103	Ac	(227)
		3	K	39.10	8	K	39.10	2	Ca	40.08	20	Ca	40.08	38	Sr	87.62	70	Ba	137.3	102	Ra	(226)
		2	Ca	40.08	7	Ca	40.08	1	Sc	44.96	19	Sc	44.96	37	Rb	85.47	69	Cs	132.9	101	Fr	(223)
		1	Sc	44.96	6	Sc	44.96	13	Ti	47.88	18	Ti	47.88	36	Kr	83.80	68	Rn	(222)	117	Ts	(294)
		1	Ti	47.88	5	Ti	47.88	12	V	50.94	17	V	50.94	35	Br	79.90	67	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	V	50.94	4	V	50.94	11	Cr	52.00	16	Cr	52.00	34	Se	78.97	66	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Cr	52.00	3	Cr	52.00	10	Mn	54.94	15	Mn	54.94	33	As	74.92	65	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Mn	54.94	2	Mn	54.94	9	Fe	55.85	14	Fe	55.85	32	Ge	72.61	64	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Fe	55.85	1	Fe	55.85	8	Ru	101.1	13	Ru	101.1	31	Ga	69.72	63	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Ru	101.1	1	Ru	101.1	7	Rh	102.9	12	Rh	102.9	30	Zn	65.39	62	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Rh	102.9	1	Rh	102.9	6	Pd	106.4	11	Pd	106.4	29	Cu	63.55	61	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Pd	106.4	1	Pd	106.4	5	Ag	107.9	10	Ag	107.9	28	Ni	58.69	60	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Ag	107.9	1	Ag	107.9	4	Au	197.0	9	Au	197.0	27	Co	58.93	59	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Au	197.0	1	Au	197.0	3	Hg	200.6	8	Hg	200.6	26	Fe	55.85	58	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Hg	200.6	1	Hg	200.6	2	Tl	204.4	7	Tl	204.4	25	Mn	54.94	57	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tl	204.4	1	Tl	204.4	1	Pb	207.2	6	Pb	207.2	24	Cr	52.00	56	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Pb	207.2	1	Pb	207.2	1	Bi	209.0	5	Bi	209.0	23	V	50.94	55	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Bi	209.0	1	Bi	209.0	1	Po	(209)	4	Po	(209)	22	Ti	47.88	54	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Po	(209)	1	Po	(209)	1	At	(210)	3	At	(210)	21	Sc	44.96	53	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	At	(210)	1	At	(210)	1	Lv	(293)	2	Lv	(293)	20	Ca	40.08	52	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lv	(293)	1	Lv	(293)	1	Uu	(294)	1	Uu	(294)	19	K	39.10	51	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Uu	(294)	1	Uu	(294)	1	Lu	175.0	1	Lu	175.0	18	Ar	39.95	50	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lu	175.0	1	Lu	175.0	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	17	Cl	35.45	49	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	No	(259)	1	No	(259)	16	S	32.07	48	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	No	(259)	1	No	(259)	1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	15	P	30.97	47	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	14	O	16.00	46	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	Er	167.3	1	Er	167.3	13	N	14.01	45	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	12	F	19.00	44	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	11	O	16.00	43	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	No	(259)	1	No	(259)	10	N	14.01	42	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	No	(259)	1	No	(259)	1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	9	F	19.00	41	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	8	O	16.00	40	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	Er	167.3	1	Er	167.3	7	N	14.01	39	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	6	O	16.00	38	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	No	(259)	1	No	(259)	5	N	14.01	37	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	No	(259)	1	No	(259)	1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	4	F	19.00	36	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	3	O	16.00	35	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	Er	167.3	1	Er	167.3	2	N	14.01	34	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	O	16.00	33	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	No	(259)	1	No	(259)	1	F	19.00	32	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	No	(259)	1	No	(259)	1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	O	16.00	31	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	N	14.01	30	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	F	19.00	29	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	O	16.00	28	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	No	(259)	1	No	(259)	1	N	14.01	27	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	No	(259)	1	No	(259)	1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	O	16.00	26	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Lr	(262)	1	Lr	(262)	1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	F	19.00	25	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Yb	173.0	1	Yb	173.0	1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	O	16.00	24	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Er	167.3	1	Er	167.3	1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	N	14.01	23	At	(210)	117	Uu	(294)
		1	Tm	168.9	1	Tm	168.9	1	No	(259)	1	No	(259)	1								